790. הצעותיה של הממשלה לקידום כינון השלום באזור - לקראת שיחות ראש הממשלה בוושינגטון

רה"מ מ. בגין: אני עומד להעלות בפני הנשיא קרטר ועוזריו את הנושאים הבאים: מסגרת להליך השכנת השלום, בעית הרכש הבטחוני, בעית ההתנחלויות, בעית יהודי בריה"מ - במיוחד השאלה של שחרור אסירי ציון, עם הגשת רשימת האנשים לידיו - בעית יהודי סוריה ועניינים נוספים כפי שיתעוררו בשיחות ביוזמתו של הנשיא קרטר. הנושאים שאותם הזכרתי אעלה אותם, מעיקרם, ביוזמתי ויכול להיות, שהנשיא קרטר יעלה נושאים אחרים ביוזמתו.

רה"מ מ. בגין:

באשר לענין המרכזי: השכנת שלום,

הדרך לקיום משא ומתן ומסרות המשא ומתן, על דעת שר החוץ ושר הבטחון אביא היום ניר בפני הממשלה הדרוש לכולנו. כי אם רוצים לדייק בניסוח הדברים, צריך להעלות אותם על הכתב.

קיימת הבעיה של ועדת החוץ והבטחון.

השתתפתי אתמול בדיון שלה, אך משום שישיבת הממשלה נועדה לאחר ישיבת ועדת החוץ והבטחון, לא יכולתי למסור לידיעת הועדה ניר זה. אולם, מסרתי דברים די חשובים מבחינת המסגרת ותהליך המשא ומתן ויש לי הרושם, שהדברים לא נשמרו לגמרי בסוד - נלמד גם מזה לקח. חברי ועדת החוץ והבטחון אמרו, במדה של צדק, שעליהם לקבל דו"ח לפני השיחה עם הנשיא קרטר. הבטחתי להם לבדוק אם עד יום ששי אוכל לזמן ישיבה של הועדה, אך החבור שלא אוכל ואבקש את שר החוץ לבוא במקומי אל ועדת החוץ והבטחון באחד הימים האחרונים של שבוע זה, או בראשית השבוע הבא, לפני שיחתי עם הנשיא קרטר, ולהקריא בפני חברי הועדה את מלוא הניר שאנו נחליט עליו היום. הועדה צריכה לשמוע, לפני השיחה, מה אנו עומדים לומר.

השר י. הורוביץ: שהדברים לא יודלפו לעתונות לפני השיחה שלך עם הנשיא קרטר.

רה"מ מ. בגין: לכן אני מציע, שהישיבה עם חברי ועדת החוץ והבטחון תקבע ליום ב'. ביום ג' אני עומד להפגש עם הנשיא קרטר, כך שלא יספיקו להדליף לעתונות. בכל אופן, נשאיר זאת לשר החוץ. היום יש ידיעות סותרות, לא נכונות ומבלבלות, אך מישהו אמר משהו וברור שלאחר החלטת הממשלה, הראשון לשמוע את הדברים הוא הנשיא קרטר.

רה"מ מ. בגין:

אני עובר לקרוא את הניר, כפי שהכינונו לדיון בממשלה:

"(1) ממשלת ישראל תהיה מוכנה להשתתף, החל מ-10 באוקטובר 1977, במושב נוסף של ועידת ג'ניבה, משיזומן מושב זה ע"י שני יושבי הראש, על יסוד סעיף 3 להחלטת מועצת הבטחון 338 מיום 21 באוקטובר 1973 הקובע: מועצת הבטחון מחליטה כי מיד ובאופן מקביל להפסקת האש, יתחיל משא ומתן בין הצדדים בחסות מתאימה, במטרה להשיג שלום קבע צודק במזרח התיכון".

מתוך שכחה או חוסר ידיעה מקובל לומר, שועידת ג'ניבה הזומן עפ"י החלטות 242 ו-338. עלינו לציין, שאין בין החלטה 242 לבין ועידת ג'ניבה ולא כלום. ועידת ג'ניבה היא תולדה של החלטה 338. לעומת זאת, נכון הדבר שהחלטה 338 כוללת ומאזכרת את החלטה 242 ולכן, בסעיף השני אנו אומרים במפורש:

"(2) ההחלטה 338 כוללת ומאזכרת את החלטת מועצת הבטחון 242, מיום 22 בנובמבר 1967.

(3) במושב הנוסף של ועידת ג'ניבה ישתתפו משלחות מיופות כוח של מדינות ריבוניות, כלומר: ישראל, מצרים, סוריה וירדן.

(4) המדינות המשתתפות בועידת ג'ניבה לא יציגו שום תנאים מוקדמים להשתתפותן בה.

(5) בישיבה הפומבית של מושב ועידת ג'ניבה הנוסף, ימסרו נציגי הצדדים הודעות פתיחה.

רה"מ מ. בגין:

(6) עם סיום הישיבה הפומבית, יתמנו או יקבעו שלש ועדות מעורבות והן: מצרית-ישראלית, סורית-ישראלית, ירדנית-ישראלית.

(7) במסגרת הועדות המעורבות יקויים משא ומתן על חתימת חוזי שלום בין הצדדים.

(8) ראשות הועדות המעורבות תיקבע עפ"י כלל הרוטציה בין נציג ישראל ובין נציגה של המדינה השכנה". פתיחת הראשות תיעשה עפ"י גורל. זאת לא ציינו.

"(9) לאחר שתושג ההסכמה על תוכנם של חוזי השלום, לאמור: סיום מצב המלחמה, קביעת גבולות הקבע, חילופי הנציגים הדיפלומטיים, הסעיפים הכלכליים ועוד, יזומן שוב מושב פומבי של הועידה לחתימת חוזי השלום".

דברי הסבר: אנו מציעים מסגרת המבוססת על תקדימים שהיו בעבר ביחסים בין מדינות ערב ובינינו לניהול משא ומתן על חוזי השלום. הסיפור ביחס לחוזי שלום הוא מעניין בעבורנו. ההחלטה שנתקבלה אחרי מלחמת ששת הימים, ב-19 ביוני 1967, היתה שהפעם נקבע חוזי שלום. החלטה זו מעולם לא בוטלה באופן פורמלי, אך נהגו שלא בהתאם לה. עכשו אני סובר, שממשלה זו צריכה לחדש, במלוא העוז והתוקף, את התביעה למשא ומתן על חוזי שלום. זה הכלל הגדול לא רק במשפט, אלא גם בפרקטיקה הבינלאומית, שלאחר מלחמה בא שלום והשלום, בדרך כלל, מתבטא בחוזה שלום ועל חוזה שלום צריך לנהל משא ומתן.

רה"מ מ. בגין:

לשמחתנו, קרה משהו בלתי צפוי על רקע זה, מבחינת עמדת ארה"ב. במסיבת העתונאים השניה מטעם דובר משרד החוץ האמריקאי, שנתקיימה בעקבות ההודעה האומללה של דובר מחלקת המדינה, הוא התבטא פעמיים שצריך יהיה חוזה שלום - peace treaty בלשונו - בין ישראל ומדינות ערב. האמת היא, שזו הפעם הראשונה שדובר אמריקאי רשמי התבטא בפה מלא במושג זה. מלכתחילה, אמריקה לא תמכה ברעיון של חתימת חוזה שלום. היא השתמשה במושגים של "הסכם שלום", "הסדר שלום" ועוד.

בנובמבר 1967, כשביקרתי בוושינגטון כשר בממשלת הליכוד הלאומי, היו לי פגישות עם עוזרי הנשיא ג'ונסון ועם ממלא מקום שר החוץ - שהיה אז בחו"ל - ואני הייתי צריך לדבר על ליבם, שדרוש חוזה שלום, משום שהשגריר דאז הודיע לנו, שבוושינגטון לא מקבלים את הרעיון של חוזה שלום, אלא אומרים שיש כל מיני דרכים אחרות.

אם, אפילו, במשך עשר שנים חל שינוי ודובר משרד החוץ ביטא את עמדת הממשל האמריקאי - כפי שיש יסוד לקוות ומכל מקום, זכותנו להניח זאת בשיחותינו עם הנשיא קרטר - זהו שינוי לטובה. זה יעזור לנו להגיע להסכם, בואו נסכים שהדיון עם מדינות ערב יהיה על שלשה חוזי שלום. אם תצטרף לכך לבנון - אנו רק נשמח.

שמחם לב, שבסעיף המדבר על חוזה שלום יש פרוט. בדרך כלל, כשאומרים חוזה שלום אין צורך לפרט. כל מי שקרא דגם של חוזה שלום - והתבוננתי בהרבה דגמים מימי מלחמת העולם הראשונה ומלחמת העולם השניה - יודע, שהסעיף הראשון בכל חוזה שלום

רה"מ מ. בגין:

הוא סיום מצב המלחמה. הענין בשבילנו הוא חשוב, כי הרי מדברים על כל מיני הסדרים, שבעקבותיהם יוכרז על סיום מצב המלחמה. בחוזה שלום אין צורך להדגיש את הדבר, כי הוא פותח ב: "מצב המלחמה הגיע לקיצו". זה הסעיף הראשון בכל דגם של חוזה שלום.

הפרק הבא הוא, בדרך כלל, פרק המוקדש לבעיה הטריטוריאלית ובלע"ז נקרא territorial clauses. בפרק זה קובעים את הגבול. גבול הקבע בין המדינות נקבע, בדרך כלל, בחוזה שלום והיות וזה פרק שלם, בו נקבעים גם דברים אדדיים. לפעמים יש בעיות של בטחון נוסף, לפעמים פרוז, לפעמים יש בעיה של חילופי אוכלוסין מעבר לגבול וכו'. כל זה הוא תחת הפרק territorial clauses והעיקר בו קביעת גבול הקבע boundary, או בלשון 242 - הגבולות המוכרים. קודם כל, הם מוכרים ע"י הצדדים ובעקבות הצדדים, באה הקהיליה הבינלאומית ומכירה שזה הגבול הקבוע בין שתי המדינות.

השר י. בורג: לא כתוב ע"י מי מוכרים?

רה"מ מ. בגין: מובן מאליו, שקודם כל מוכרים ע"י שני הצדדים. בחוזה שלום ביטוי זה איננו מופיע. בחוזה שלום מופיע המושג boundary - הגבול. בחוזה שלום יש חילופי שגרירים, הכרה הדדית וכו'. נוסף לכך, יש בחוזה שלום פרק כלכלי - חילופי סחורות ואנשים. לפעמים יש בעיות מסוימות. למשל, בהצהרת השלום היפנית-סוביטית משנת 1956, יש פרק על בעית הדיג, כי זו בעיה מיוחדת לשני הצדדים.

רה"מ מ. בגין:

מצאנו לנכון גם לכתוב חוזה שלום וגם לתת פרוט מסוים של העיקרים בו, כדי שלא תהיינה אי הבנות, למה אנו מתכוונים. אם מצרפים את חוזה השלום ואת פרוט העיקרים, אז אמרנו דברים ברורים גם לנשיא, גם לעוזריו וגם, בבוא היום, לדעת הקהל.

הערה לגבי המסגרת. מה אנו מציעים? ועידת ג'ניבה לאחר ה-10 באוקטובר - בבקשה, אנו מוכנים. קראתי הבוקר, שהנכונות שלנו להשתתף בועידת ג'ניבה היתה בבחינת הפתעה למדינות ערב. הערבים הניחו - וכך, כנראה, גם האמריקאים - שבעקבות המדיניות של הממשלה הקודמת, אנו לא נמהר לג'ניבה ונשתדל לדחות אותה וכאילו נאמר, שתהיה קודם הסכמה מהותית מלאה בינינו ובין ארה"ב ותהיה הסכמה מוקדמת עם מדינות ערב מה יכתב - אחרת לא נלך לג'ניבה. אך המדיניות שלנו שונה לחלוטין. אין לנו שום סיבה לפחד מועידת ג'ניבה. ידוע אל מי מופנית הדרישה העיקרית להתחייבות מוקדמת. אך היות ואיננו מוכנים לתת התחייבויות מוקדמות לפני פתיחת משא ומתן, אין לנו שום סיבה לפחד. אם תהיה ועידת פתיחה, נשמיע את דברינו על העם היהודי, על ארץ ישראל ועל זכותנו, על כל מה שקרה לנו ועומד לקרות לנו, על בטחון לאומי ועל דברים חשובים אחרים. נשמיע זאת באוזני דעת הקהל. זו תהא במה בינלאומית עם הד רב מאד בועידת הפתיחה. אך ועידת הפתיחה איננה משא ומתן, אלא טקס. תהא פניה לדעת הקהל - היא חשובה, אך לא מביאה שלום.

אנו מציעים, שלאחר שועידת הפתיחה מסתיימת, קובעים שלש ועדות - וזה, בעצם, התקדים של רודוס, שאפשר ללמוד ממנו. ישב ד"ר באנץ, שהיה נציג האו"ם להלכה ונציג ארה"ב

רה"מ מ. בגין:

למעשה, והוא היה היו"ר המוסכם של שלש ועדות מעורבות בזמנים שונים: ועדה מצרית-ישראלית, ועדה ירדנית-ישראלית וועדה סורית-ישראלית. הם דנו במשא ומתן, שהיה כמעט ישיר, אולם בראשות של אזרח זר, אך הדיון היה פנים אל פנים. הם דנו וחתמו אחר כך על הסכם בעל משמעות בינלאומית רמה מאד, הסכם שביתת נשק. בהסכם ההוא נאמר, שזה צעד שאין להמנע ממנו, לקראת השכנת שלום צודק וקבוע בארץ ישראל.

הנה כי כן היה תקדים - זה לא דבר חדש שנגדו צריכים הערבים להתקומם. היו דברים מעולם. לפני 28 שנה ישבו ערבים וישראלים, דנו על הסכם בינלאומי, הגיעו להסכם כזה, חתמו עליו והבטיחו לעצמם שזה צעד לקראת חוזה שלום; ואמנם, חלפו 28 שנים, היו מלחמות, אחרנו מאד. כולם אחרו והגיע הזמן, עפ"י תקדים זה, להקים שוב את הועדות המעורבות כדי לדון על חוזה שלום. אפשר לדחות זאת, אך יהיה קשה להשיב על דרך זו, כי היא כבר נבחנה והשתמשו בה ובהתאם להבטחה ההדדית של רודוס, יש להמשיך ולדון.

אנו מניחים, שדיונים אלה בועדות המעורבות עלולים להיות מסובכים מאד. זה לא ענין שצריך להסתיים בן-לילה, זה לא ענין של יום או שבוע. אך אם יסתיים הדבר וועדות אלה תגענה להסכם או לנכונות לחתום על חוזה שלום, אז שוב תזומן ועידת ג'ניבה במליאתה ויהיה טקס החתימה.

השר מ. דיין: יארינג הציע לחדש את שיחות רודוס בשנת 1970-71.

<u>רה"מ מ. בגין:</u> עד כאן המסגרת. אני מציע לממשלה שהיא תסמיך אותי לקרוא עד כאן את המסמך ולומר לנשיא: "אני מבקש את הסכמתך ואת רשותך שנקיים דיון על נושא זה ועל נייר זה ואני מבקש לדעת מהי עמדת ארה"ב לגבי הצעה זו". נשמע אם הם בעד חוזה שלום, אם הם בעד הליכה כזאת לג'ניבה, אם הם בעד הקמת ועדות מעורבות והדרך לחתימת חוזה שלום. אם הנשיא קרטר יסכים לזה, נקיים את הדיון.

יתכן מאד, שכבר בשלב זה תתעורר הבעיה של השתתפות הארגון המתקרא .P.L.O. אני מבקש את חברי הממשלה לדעת, שבשיחה קשה מאד שהיתה בין הנשיא קרטר לבין ראש ממשלת ישראל יצחק רבין, במרס 1977, קרטר לחץ מאד על ראש ממשלת ישראל להסכים להשתתפות אש"ף בג'ניבה. קרטר אפילו התבטא, שהוא צריך לדעת על הסכמה זו של ממשלת ישראל ללא דיחוי, מיד. וראש ממשלת ישראל אמר, שלעת עתה זו שאלה היפותיטית ולכן הוא מציע לא לדון בה. כלומר, לא היה בירור עד תום.

אני מניח, שהנשיא קרטר יעלה את הבעיה. אמנם, אינני בטוח, כי בינתיים היתה ועידת קהיר של מועצת אש"ף ולקראת ועידה זו, ביחוד באמריקה, נתפרסמו ידיעות שאש"ף עומד למתן את עמדותיו, ביחוד את סעיף 19 של האמנה הפלשתינית, המדבר על ביטול מדינת ישראל מלכתחילה וסעיף 6 לגבי מי שיכול להקרא, במדינה החילונית הדמוקרטית, פלשתינאים - לפי ביטוים החל מהפלישה הציונית, כלומר עוד מהצהרת בלפור.

כל התקוות והציפיות למה שמכונה "מיתון עמדות אש"ף" נופצו בועידת קהיר. כמובן, שנומר דבר זה ונשתמש בהזדמנות להוכיח, עפ"י כתובים, מי הם אותם אנשים הנמנים על ארגון אש"ף. ברור, שלא נוכל להסכים שהם יהיו צד בכל תהכם

רה"מ מ. בגין:

אתנו. זו לא מדיניות חדשה. גם הממשלה הקודמת עמדה על מדיניות זו והיא נכונה. בשיחה בין הנשיא קרטר לבין יצחק רבין, קרטר העלה הנחה זו: "לפי הנחתי, קהיר מוכנה לעשות שלום עם ישראל, אך היא לא מוכנה ללכת בלי אש"ף ואתם תמנעו שלום בגלל אש"ף". התשובה צריכה להיות, לפי הצעתנו, שאנו לא נוכל לשתף ארגון זה בג'ניבה ומה אנו מציעים? אנו מציעים ללכת בדרך הסלולה. היה מושב של ועידת ג'ניבה בשנת 1973, שם אש"ף לא השתתף ואנו מבקשים לזמן מושב נוסף של אותה ועידת ג'ניבה. אם רוצים להוסיף להרכב המשתתפים, הרי זה תלוי בהסכמת כל הצדדים, עפ"י ההסכם שהושג אז. אם ירצו לשנות את ההרכב, כך קבעה גולדה מאיר, דרושה הסכמת כל הצדדים. אם צד אחד מתנגד, ברור הדבר שאין שינוי בהרכב המשתתפים. אנו לגמרי בני חורין לומר זאת.

בכל זאת, מבחינה מציאותית מותר להניח, שגם סוריה וגם מצרים - עמדת ירדן קצת פרובלמטית בענין זה - יעמדו על שתוף אש"ף בועידת ג'ניבה ואם אנו נומר "לאו", התוצאה תהיה שהם מנעו את זימונה של ועידת ג'ניבה, ולא אנחנו. אנו עומדים בשתי רגליים על קרקע התקדים הבינלאומי ועל הסכמת כל הגורמים בועידת ג'ניבה.

יהיה אשר יהיה עם המשך המשא ומתן. אנו הכינונו פרק "אלטרנטיבה" וזמנו יגיע לאחר הדיון בפרק הקודם. אם זה ינתן. יתכן שהדיון יעורבב ע"י תשובת הנשיא, אך מבחינה מתודולוגית ומבחינת טובתה של ישראל, הייתי מעדיף שיתקיים דיון על החלק הראשון שקראתי ונראה מה תהיה עמדת אמריקה ולאחר מכן נדון על האלטרנטיבה. אך אם הדיון יעורבב, יתכן שלא תהיה ברירה אלא לדבר בנשימה אחת.

רה"מ מ. בגין:

מהי האלטרנטיבה? "אם המדינות הגובלות עם ישראל לא יסכימו להשתתף בועידת ג'ניבה במתכונתה המקובלת, עפ"י התקדים של מושב הועידה הראשון, מחמת תביעתן להוסיף על הנציגויות הממלכתיות את הארגון הידוע בשם P.L.O. - אפשר להקים, בעזרת שרותיה הטובים של ארה"ב, את שלש הועדות המעורבות, עפ"י התקדים שנקבע ברודוס בשנת 1949".

לא מוכרחה להיות ועידת ג'ניבה לשם פתיחת משא ומתן וניהולו על חוזה שלום. נגיד לנשיא קרטר: "תפעילו שרותיכם הטובים, תלכו לירושלים, קהיר, רבת-עמון ודמשק ותציעו בשמכם, אך בידיעה ברורה שאנו מסכימים, למנות ועדות מעורבות". ממשלת ישראל תמנה את החלק הישראלי והמדינות הערביות את החלק שלהן, ואז תקומנה הועדות המעורבות ויקבע מקום הדיונים שלהם, יהיה אשר יהיה, יכול להיות בג'ניבה, יכול להיות ברודוס, יכול להיות בארה"ב ויכול להיות באיזה שהוא מקום ניטרלי אחר, ויתחילו לדון על חוזה שלום. זו אפשרות אלטרנטיבית ראשונה.

על מנת לצאת מהצבת של אי-זימון ועידה ג'ניבה בגלל בקשת מדינות ערב לשתוף אש"ף, קיימת אפשרות נוספת. בשנת 1972 הציעו האמריקאים לקיים שיחות קירבה עם הערבים. ההצעה שלהם היתה, שבמלון אחד תגור משלחת ישראלית, במלון אחר תגור משלחת ערבית ובאיזה שהוא מקום באמצע תגור נציגות אמריקאית, שהיא תביא את המשלחות לשיחות. אנו מציעים ליטול תקדים זה ולתת לאמריקאים אפשרות נוספת: "עפ"י הכלל של "שיחות קירבה" במטרה לקיים, במסגרת ועדות אלה, את המשא ומתן על חתימת חוזי שלום".

כדי לקיים סעיף זה, אנו מביאים מסגרת מפורטת להליך השכנת השלום, ע"י ועידת ג'ניבה או, באופן

רה"מ מ. בגין:

אלטרנטיבי, ע"י תהליך של משא ומתן ישיר על חוזה שלום, בלי ועידת ג'ניבה.

שתי האפשרויות, או שכבר נבדקו או שהובטחו ולכן, קשה להשיב עליהן. אפשר לדחות אותן מנימוקים מלאכותיים, אך אם מישהו מתיחס ברצינות למשא ומתן על חוזה שלום, הוא לא יוכל להשיב על הצעות אלה. מכל מקום, בדעת הקהל עמדתנו לא תהיה מוחלשת, אם הצעות אלה יתפרסמו - ודינן להתפרסם.

כל אלה שדיברו עם קרטר ואח"כ קיימו מגע אתנו, טענו שהוא ירצה ב- specifics - ואני משתמש במושג הטכני - והכוונה היא לבעיה הטריטוריאלית בשלש הגזרות. להלכה, יכולנו להסתפק בזה. אני מבקש מהחברים לשקול אפשרות זו. אנו מציעים מסגרת להתהליך משא ומתן על חוזה שלום. את כל ההצעות יביאו הצדדים בעת המשא ומתן.

<u>השר א. שוסטק:</u> אם הכל מבוסס על חוזי שלום, או בצורה אחרת ע"י ועדות עם כל מדינה ומדינה, האם מבחינת הרושם הראשון, אין בזה צליל שישראל מעמידה את כל עצם הנכונות למשא ומתן בתנאי שזה יהיה משא ומתן למען חתימת חוזי שלום?

<u>רה"מ מ. בגין:</u> אין פה שום צליל כזה. אמרתי גם אתמול בועדת החוץ והבטחון, שאלה הצעותינו ואם נשמע הצעה סבירה אחרת, נדון בה. אך הממשלה ישבה והיא מציעה הצעה כזאת, מותאמת לכל הכללים המקובלים במשא ומתן. אנו לא אומרים שזה תנאי, לכן אנו מבקשים לדון עם האמריקאים. אם

רה"מ מ. בגין:

לאמריקאים יש הצעות אחרות, שיגישו. אך אז אומר לנשיא קרטר: "זו הצעה שאני שמעתי, אדוני הנשיא, אך בישראל יש משטר פרלמנטרי ואני צריך להביא זאת לדיון בממשלה".

<u>השר א. אבוחצירה:</u> אנו מתנגדים לשתוף אש"ף בועידת ג'ניבה. מה יקרה אם מדינות ערב יחליטו להביא בתוך הנציגות שלהם, נציגים של אש"ף? שאלה נוספת - לאלטרנטיבה של הועדות, במדה שאין ועידת ג'ניבה, שוב מדינות ערב יכולות לעשות אותו תרגיל. האם הצוות חשב על כך?

<u>רה"מ מ. בגין:</u> המדובר במדינה אחת בלבד - ירדן. כי לא סוריה ולא מצרים הציעו לשתף את אש"ף במשלחותיהם. אם המשלחת הירדנית תשתף ערבים ארץ-ישראליים, פלשתינאיים, אין זה ענייננו ולא נבדוק את כתבי ההסמכה של כל חבר במשלחת הירדנית, אך אש"ף - לא במישרין ולא בעקיפין. הירדנים אינם יכולים לומר שבמשלחת שלהם משתתפים שלשה נציגי אש"ף. אך אם הם יקחו מיניסטר לשעבר בממלכת ירדן והוא מארץ ישראל המערבית - זה לא ענייננו; אך זה חל רק על המשלחת הירדנית.

אני חוזר ואומר - אם טוב הדבר בעיני הממשלה, אפשר לקבל דרך זו: לומר לנשיא שאלה הצעותינו למשא ומתן ולכן, מה שנקרא specifics זה ענין לשיחות הישירות. שר החוץ ואני קיבלנו ידיעות, שהנשיא קרטר יהיה מאוכזב אם הוא לא ישמע דברים יותר מפורשים. מכל מקום, עלינו להיות נכונים לצורך לומר specifics.

רה"מ מ. בגין:

לכן, אנו מציעים לומר את הדברים הבאים על הנושא הטריטוריאלי ואח"כ אסביר מה נבקש מהנשיא עצמו מבחינת הבירות הערביות. מסירת הדברים האלה, לפי הערכתי, צריכה להיות במסגרת יותר מצומצמת מאשר המשלחת הרשמית, בה יהיו 16 איש ושיחותיה יתחילו ביום ג'. אך אם הנשיא ירצה לשתף את שר החוץ, אינני חושב שעלינו להתנגד לכך, ממילא הוא ידווח לו על השיחות. אז נומר לנשיא, מתוך אמון, כי זו עמדתנו בשלש הגזרות:

בסיני, בגלל המרחב הרב, בהקשר עם חוזה שלום נוכל לבצע נסיגה משמעותית של כוחותינו, בלי שום מפה ובלי שום קו בשלב הזה. באשר לרמת הגולן, עלינו להשאר על הרמה. בהקשר עם חוזה שלום, נסכים לשינוי הקו, כלומר להזזת כוחות. לא הייתי נכנס, בשום פנים, לבעית הישובים והזזתם. באשר לשטחי ארץ-ישראל, יהודה, שומרון ועזה - אנו לא נשים אותם תחת שלטון או ריבונות זרים, על שני היסודות הבאים: זכותנו לארץ - זוהי ארצנו - והבטחון הלאומי, שבשבילנו פרושו הבטחת חייהם של כל אזרחי ישראל, לרבות נשים וילדים, כפי שבאמת אפשר להוכיח זאת.

אלה הם מה שנקרא specifics, שאני מציע לומר לנשיא קרטר ולהוסיף על כך, שהוא לא יוכל למסור דברים אלה לידיעת מדינות ערב, משום שאנו עומדים על הכלל הנכון, שכל הצעה צריכה להיות מובאת למשא ומתן ישיר ואנו לא חייבים לתת שום דבר לערבים, בזכות השתתפותם בועידת ג'ניבה או בועידות מעורבות. זהו משא ומתן חופשי - אנו לא דורשים שהערבים יתחייבו למשהו והם לא יכולים לדרוש שאנו נתחייב למשהו. הם צריכים לבוא לועידת ג'ניבה עם הצעותיהם.

רה"מ מ. בגין:

קראתי בעתונות, שהנשיא קרטר אמר,
שהוא קיבל הודעה מסאדאת שלשום, לפיה סאדאת לא ידרוש תנאים מוקדמים.
אם סאדאת קיבל את הפרושים שלנו מהם תנאים מוקדמים - זה בסדר.

גומר לנשיא: "אנו לא דורשים מהערבים
התחיבות מוקדמת והם לא ידרשו מאתנו. רק לך אנו מוסרים זאת".

לאחר מכן, יש בעיה של שלבים נוספים.
מזכיר המדינה וואנס עומד להגיע למזרח התיכון שבועיים לאחר שאני
מסיים ביקורי בוושינגטון. הייתי מציע, שאנו נציע לנשיא קרטר
במקום: "אתה קובע מתי נוסע מזכיר המדינה למזרח התיכון, אך אנו
היינו ממליצים, שבשלב הבא יבוא שר החוץ של ישראל לארה"ב ואז אנו
נקים ועדה, שתהיה מורכבת משלשה חברי ממשלה שהם אסטרטגיים: שר החוץ,
שר הבטחון ושר החקלאות והם יעבדו על specification of the specifics.

(המשך הדברים רשמה ל.ד.)